

Jar V KOŠICKOM KRAJI

V okolí Košíc vás zaujme pestrá ponuka pamiatok aj turistika v národných parkoch.

TEXT: MARIAN PUČEK

Spišský hrad

Najnavštevovanejší, najfotografovanejší a jeden z najrozsiahlejších hradných komplexov v strednej Európe. To je Spišský hrad, ktorý bol spolu s Podhradím, gotickým kostolníkom v blízkej Žehre a Spišskou Kapitulou v roku 1993 zapísaný do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Pôvodne kráľovský hrad z prvej polovice dvanásteho storočia mal zo začiatku funkciu pohraničnej pevnosti na severnej hranici Uhorského kráľovstva. Neskôr prešiel do súkromných rúk magnátskych rodov Zápoľských, Thurzovcov a od roku 1638 patrili Csákyovcom, ktorí hradné panstvo vlastnili až do roku 1945. V roku 1780 hrad vyhorel a postupne sa zmenil na zrúcaninu. V sedemdesiatych rokoch minulého storočia sa pamiatkari pustili do

rekonštrukcie a konzervácie jeho budov a hradieb, čím sa zabránilo úplnému spustnutiu hradného komplexu. Spišský hrad dnes ponúka návštevníkom počas letných mesiacov nočné prehliadky, animačné prehliadky pre deti, rôzne divadelné predstavenia či šermiarske súboje. Nachádzajú sa tam muzeálne expozície o dejinách hradu, stredovekých zbraniach, nahliadnuť môžete do hradnej kuchyne, hradnej spálne a mučiarnie. Iba za minulý rok hrad navštívilo vyše dvestotisíc turistov. Za pekného počasia môžete z hradných budov obdivovať štítu Vysokých Tatier či mesto Košice. Pri troche šťastia, hlavne v doobedňajších hodinách a pri menšej frekvencii turistov môžete na dolnom nádvorí pozorovať kolóniu sysľov, ktoré sa tu udomácnili.

Zádielská planina

Oblúbená turistická a rekreačná oblasť sa nachádza približne štyridsať kilometrov západne od Košíc, v Národnom parku Slovenský kras. Na západnej časti je ohraničená Zádielskou dolinou, najdlhšou tiesňavou na Slovensku, ktorá je orientovaná od severu na juh. V členitej tiesňave sú pozoruhodné bralá, kolmé steny a skalné útesy. Dolina je bohatá aj na jaskyne, ktorých sa tu nachádza vyše sto. K jednej z nich - Kráľovskej jaskyni sa viaže legenda, vraj sa v nej ukrýval uhorský kráľ Belo IV. pred hordami Tatárov. Pri prechádzke planinou sa môžete stretnúť s pozostatkami obranných valov zo železnej doby. Turistickým lákadlom Zádielskej planiny je jej izolovaný výbežok, kde sa nachádza vrch so zrúcaninou Turnianskeho hradu. Do tiesňavy a na planinu sa dá dostať napríklad z obce Zádiel náučným chodníkom, ktorý sprevádza turistov nielen roklinou, ale vychádza aj na východnú časť planiny. Na planinu sa môžete dostať ľahkou turistickou zhruba za hodinu aj turistickým chodníkom z obce Háj, ktorá leží blízko Turnianskeho hradu. Obec je známa rovnomennými vodopádmi, ktoré sa nachádzajú kúsok nad obcou v Hájskej doline.

Tomášovský výhľad

Táto lokalita patrí medzi najpopulárnejšie a najnavštevovanejšie miesta Národného parku Slovenský raj. Ide o veľkolepý skalný útvar, ktorý sa týči nad Prielomom Hornádu, kde doň ústi Biely potok. Lavicové skalné bloky tu vytvárajú plošiny, z ktorých sa vám naskytne nádherný výhľad na územie Slovenského raja a kopce Vysokých Tatier. Najviac vás očaria pohľady do hĺbok Prielomu Hornádu, na ktorého dne sa vinie rieka. Ide o veľmi fotogenické miesto, ktoré nechýba v žiadnej publikácii o Slovenskom raji. Na Tomášovský výhľad sa dá dostať napríklad od Čingova, po náučnom chodníku Prielom Hornádu. Najjednoduchší a najmenej namáhaný prístup k výhľadu je zo Spišských Tomášoviec turistickým chodníkom po zelenej značke. Aj keď sa život v národnom parku riadi striktnými pravidlami a turistickými obmedzeniami, Tomášovský výhľad je tam jediným miestom, kde je povolené skalolezenie.

KRÁSNOHORSKÁ JASKYŇA

Pri obci Krásnohorská Dlhá Lúka v Slovenskom krase sa nachádza jedna zo šiestich sprístupnených jaskýň Svetového prírodného dedičstva UNESCO v Košickom kraji. Najznámejšou atrakciou tejto jaskyne je Kvapel rožňavských jaskyniarov, ktorý dosahuje výšku tridsaťštyri metrov, hmotnosť okolo dvetisíc ton a patrí k najvyšším sintrovým útvarom na svete. Hlavnú časť jaskyne tvorí kaňonovitá chodba, ktorá je na priečnych poruchách rozšírená do mohutných dômov. Cez jaskyňu preteká podzemný potok, ponad ktorý prechádzate po drevených lavičkách. Na niektorých miestach vás čaká aj výstup po rebríkoch. Na návštevníkov tu čaká aj podzemné jazierko, ktoré sa prekonáva pomocou lanových traverzov. Pohyb po lanách nie je náročný a je skutočne nevšedným zážitkom. Na mierne adrenalinovej ceste za dobrodružstvom vás budú sprevádzať skúsení jaskyniari. Prehliadková trasa jaskyne sa vykonáva v kompletnom jaskyniarskom výstroji. Jaskyňa je otvorená celoročne okrem marca. Vzhľadom na obmedzený počet návštevníkov na jeden vstup je lepšie si jej návštevu vopred rezervovať.

LENKA VARGOVÁ
JURKOVÁ, VÝKONNÁ
RIADITELKA KOŠICE
REGION TURIZMUS:
OCHUTNAJTE
TOKAJSKÉ VÍNO

Košický kraj ponúka návštevníkovi zážitky z rôznych súdkov, okrem pamiatok Svetového dedičstva UNESCO tu máme aj iné poklady, ktoré sa oplatí vidieť či ochutnať. Napríklad mikroregión Tokaj, ktorého malá časť sa nachádza aj na slovenskom území, na juhovýchode Slovenska. Svetovo známe tokajské vína môžete ochutnávať v typických vínnych pivniciach, starých aj stovky rokov. V obci Malý Horeš majú dokonca vínnu studňu, z ktorej si môžete sami načerpať víno. Skvelú príležitosť na ochutnávku tohto kúta destinácie Košice región ponúka devätnásteho a dvadsiateho mája jedno z našich top podujatí – Vôňa agátu, práve v Malom Horeši. Viac sa dozviete na www.kosiceregion.com.

V obci Jablonov nad Turnou sa nachádza bývalá pánska sýpka, ktorá kedysi bola súčasťou Szádvárskeho panstva rodiny Esterházyovcov. Tí ju kúpili preto, lebo ovocie a hrozno dopestované na tomto území malo inú chuť ako na ich iných panstvách. Slúžila na uskladňovanie obilja, ovocia, poľnohospodárskych výrobkov aj na výber takzvaných desiatkov pre cisársky dvor. Neskôr fungovala ako vínná pivnica a sklad potravín. Jej dnešná podoba je z konca osemnásteho storočia, keď bola prestavaná v klasicistickom slohu. V súčasnosti Granárium spravuje občianske združenie, ktoré sa zaoberá rozvojom turizmu na Turnianskej vinnej ceste. Je tu zriadená reštaurácia s originálnou kuchyňou a vínná pivnica s možnosťou ochutnávky regionálnych vín. Pri Granáriu sa nachádza pieckový háj s vonkajšími pieckami na pečenie chleba.

